

Nr 291.

Av herr **Magnusson** i Kalmar **m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 50, angående försvarsväsendets ordnande.

Av de i Kungl. Maj:ts proposition, nr 50, angående försvarsväsendets ordnande framlagda förslagen till övergångsbestämmelser framgår icke fullt tydligt, huru det skall förfaras med den personal, som vunnit befordran som sergeant (musiksergeant) i regemente (kår). Departementschefen anför å sid. 176, att man måste »i stort sett skilja mellan tvenne olika huvudgrupper, nämligen sådan personal, som innehar fullmakt eller konstitutorial på sina beställningar, och sådan personal, som är anställd medelst kontrakt eller förordnande». Enligt detta uttalande skulle alltså de sergeanter över stat, som bliva övertaliga eller som, genom den stagnation eller tidsutdräkt beträffande befordringarna till underofficer, vilken uppstår genom reduceringen av underofficerskåren, icke före uppnåendet av 34 års ålder kunna vinna befordran på stat, erhålla allenast den ersättning, som är avsedd att utgå till äldre underbefäl. Om så skulle bliva fallet, torde detta dock innebära orättviså emot dessa sergeanter över stat. Med all säkerhet skulle de samtliga, om nu gällande ordning med dess bättre befordringsutsikter kvarstått, ha vunnit befordran på stat. I allmänhet förekommer icke här berörda befordran med mindre än att såväl den befordrande myndigheten som den enskilde har klart för sig, att befordran på stat är möjlig inom en viss noga fixerad tid, som vanligtvis icke överstiger två år. Man kan sålunda med fullt skäl säga, att dessa sergeanter över stat äro i lika hög grad som den med fullmakter och konstitutorial anställda personalen inriktade på framtidsjänst. De ha ändock tjänat ända till 10 à 12 år i förr åtminstone synnerligen lågt avlönade befattningar för att komma fram till befordran och drägliga existensvillkor, de ha bekostat en dyrbar ekipering, bildat hem och för övrigt i alla avseenden inrättat sig för fortsatt tjänst. Under sådana förhållanden lär staten, om icke juridiskt så dock moraliskt, vara skyldig att så långt detta låter sig göra tillgodose deras berättigade intressen.

En framkomlig väg härvid synes vara, att de även under övergångstiden intill den 1 jan. 1928 kunna konstitueras till sergeanter på stat. Detta skulle givetvis ske endast i den omfattning, som vakanser uppstå efter underofficerare, vilka under denna tid avgå med pension. En sådan möjlighet har departementschefen också antytt å sid. 177 i propositionen, där det

Bihang till riksdagens protokoll 1925. 4 saml. 64 häft. (Nr 291—297.) 1

anføres: »I vad mån under övergångstiden befordran å aktiv stat bör anstå, tillkommer givetvis Kungl. Maj:t att med hänsyn till olika på frågan inverkan omständigheter pröva. Vid de truppförband, som under andra övergångsperioden skola indragas, torde officers- och underofficersrekryteringen snarast böra upphöra.» Det är sålunda antagligt, att de bestämmelser, Kungl. Maj:t kommer att utfärda, skola bereda befodringsmöjligheter för sergeanterna över stat, men i så fall endast vid de kvarvarande truppförbanden. Tänkbart är då, att de av sergeanterna över stat vid indragna regementen, som den 1 jan. 1928 ännu icke uppnått 34 års ålder, kunna, i enlighet med departementschefens anvisning, inom någon tid beredas anställning på stat vid det nybildade regementet, men denna möjlighet står dock icke öppen för dem, som nu äro fyllda 31 år eller däröver. Utvägen att bevilja dispens för åldersgränsen innebär också sina vådor, då därigenom befodringsmöjligheterna fråntagas de äldsta i tur stående furirerna med underofficerskompetens.

Med beaktande av dessa förhållanden synes det vara lämpligt att åtminstone de, som redan nu äro befordrade till sergeanter över stat, vid samtliga truppförband under tiden intill den 1 jan. 1928 befordras i vanlig ordning i den mån, som vakanser i underofficerskåren uppstå efter med pension avgångna underofficerare. Detta skulle icke innebära något större avsteg från den princip, som tillämpats beträffande dem, som erhållit befordran till kapten, löjtnant eller fanjunkare i regemente. Tvärtom synes alla skäl tala för att principen skall utsträckas till att omfatta även sergeanter i regemente, även om deras fall icke är fullständigt analogt med nyssnämnda befattningshavares. Och då det dessutom, enligt anmärkningen under tabellen å sid. 180, är meningen, att de kadetter, som utexamineras från krigsskolan under 1925, skola erhålla konstitutorial å fänriksbeställning, förefaller ovannämnda tillvägagångssätt att mildra verkningarna av övergången till den nya härordningen för sergeanter över stat vara både framkomlig och tjänlig. Detta så mycket hellre, som befodringsarna i fråga icke komma att öka antalet av de underofficersbeställningar, som hösten 1927 skola överföras till övergångsstat, och ökade kostnader alltså icke skulle uppstå.

Emellertid torde icke alla sergeanter över stat kunna vinna här ovan omnämnd befordran, synnerligast icke musiksergeanterna, enär antalet befodringsfall självfallet genom den reducering i fanjunkaregraden, som skall vidtagas hösten och vintern 1925—1926 (226 beställningar eller 35,7 % av samtliga skola indragas) bli avsevärt färre än under nuvarande förhållanden. En granskning av namnrullorna ger vid handen, så långt detta går att bedöma, innan reduceringen av fanjunkarekåren skett, att omkring 50 av 136 sergeanter över stat icke kunna av denna anledning vinna beräknad befordran å stat. Då dessa skulle komma att utgöras av de såväl i fråga om tjänste- som levnadsålder allra äldsta resp. 10—14 tjänsteår och

30—40 levnadsår, synes det vara skäligt, att de i likhet med de övertaliga sergeanterna på stat överföras till övergångsstaten för underofficerare. Att låta dem få underbefäls ersättning, medan sergeanter på stat vid en del truppförband, där befordran vunnits redan efter 4—5 års tjänst, överföras till övergångsstaten, är icke förenligt med billighet och rättvisa.

På ovan anrörda grunder få vi hemställa om riksdagens bifall till

dels att sergeanterna över stat under övergångsperioden intill den 1 jan. 1928 må, i den mån underofficersbeställningar bliva vakanta efter med pension avgångna underofficerare, i vanlig ordning befordras till sergeanter på stat, detta vid såväl kvarstående som till indragning avsedda truppförband;

dels ock att de sergeanter (musiksergeanter) över stat, som icke under ovannämnda tid erhållit befordran på stat, må i fråga om övergångsbestämmelserna bliva jämställda med de sergeanter, som äro anställda medelst konstitutorial eller fullmakt, och att antalet underofficersbeställningar å övergångsstat må för nämnda syfte ökas i erforderlig grad, förslagsvis med 50 beställningar.

Stockholm den 14 mars 1925.

Karl Magnusson
i Kalmar.

Nils Holmström.

Erik Fast.
